

SIKKERHETSDATABLAD

BERA KONSENTRERT

LODDEVANN

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	03.03.1999
Revisjonsdato	07.10.2010
Kjemikaliets navn	BERA KONSENTRERT LODDEVANN
Kjemikaliets bruksområde	Flussmiddel for loding.

Distributør

Firmanavn	Metallhuset Bergsøe A/S
Postadresse	PB: 128
Postnr.	3421
Poststed	LIERSKOGEN
Land	NORGE
Telefon	32 22 72 20
Telefaks	32 22 72 21
E-post	ml@metall.no
Hjemmeside	http://www.metall.no
Org. nr.	NO986795863MVA
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Monica Rustad
Nødtelefon	Giftinformasjonen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	C; R34 Xn; R22 N; R50/53
Farebeskrivelse	Helse: Etsende. Farlig ved svelging. Damp og røyk som dannes ved oppvarming og bruk representerer en alvorlig helserisiko ved innånding. Brann og eksplosjon: Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Miljø: Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Andre farer	Se også avsnitt 5, 11 og 12.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Sinkklorid	CAS-nr.: 7646-85-7 EC-nr.: 231-592-0 Indeksnr.: 030-003-00-2	C, N; R22, R34, R50/53	30 - 70 %
Ammoniumklorid	CAS-nr.: 12125-02-9 EC-nr.: 235-186-4 Indeksnr.: 017-014-00-8	Xn; R22, R36	0 - 5 %
Saltsyre....%	EC-nr.: 231-595-7	C; R34, R37	0 - 10 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol,		

	mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	Balansen opp til 100 % er ikke-klassifiserte stoffer eller under grensen for å tas med i beregningen. Se seksjon 16 for forklaring av risikosestninger.

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	I tvilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege ved sårdannelse eller vedvarende irritasjon. Etseskader skal behandles av lege.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet.
Svelging	Gi straks et par glass melk eller vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege. Risiko for perforasjon (gjennometsing) av spiserør og magesekk.
Informasjon til helsepersonell	Antidotbehandling kan bli aktuelt.

5. Tiltak ved brannslukking

Passende brannslukningsmidler	Velges i forhold til omgivende brann. Karbondioksid (CO ₂). Skum. Vann.
Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kan danne giftige eller eksplosive damper i kontakt med enkelte metaller. Ved brann eller høy temperatur dannes: Hydrogenklorid (HCl). Oksider av: Sink.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Slokkevann som kommer i kontakt med produktet er surt. Forhindre at slokkevann når vannkilder.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
Metoder for opprydding og rengjøring	Spill samles opp mekanisk. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se pkt. 13).

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå direkte kontakt. Unngå innånding av røyk. Bruk angitt verneutstyr. Håndtering bør skje i lukkede systemer med høy gjenvinningsgrad.
Oppbevaring	Lagres tørt på et godt ventilert sted. Lagres i tett lukket beholder.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Sinkklorid	CAS-nr.: 7646-85-7	8 t.: 1 mg/m ³	2007
	EC-nr.: 231-592-0		
	Indeksnr.: 030-003-00-2		
Ammoniumklorid	CAS-nr.: 12125-02-9	8 t.: 10 mg/m ³ , 1)	2007

	EC-nr.: 235-186-4 Indeksnr.: 017-014-00-8		
Hydrogenklorid, vannfritt	CAS-nr.: 7647-01-0 EC-nr.: 231-595-7 Indeksnr.: 017-002-00-2	8 t.: 5 ppm 8 t.: 7 mg/m3, T	2007

Eksponeringskontroll

Annen informasjon om grenseverdier	Forklaring av anmerkningene ovenfor: T = takverdi 1) Normen er fastsatt lik norm for sjenerende støv.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
Åndedrettsvern	Sørg for kraftig punktavsug ved arbeidsplassen. Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type B/P3).
Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Nitrilgummi. Gjennombruddstiden er ikke kjent. Det angitte hanskemateriale er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Annen informasjon	Nøddusj og mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Lukt	Luktfri
Farge	Fargeløs
Løselighet i vann	Blandbar.
Relativ tetthet	Verdi: 1,3-1,8 g/cm ³

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Ved kontakt med visse metaller dannes hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft.
Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Hydrogenklorid (HCl). Oksider av: Sink.
Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Smeltet produkt gir brannskader.
Innånding	Innånding av røyk fra loddeprosessen kan gi svie i nese og svelg, feber, hodepine, ubehag og hoste. Symptomene kan komme først etter et par dager.
Hudkontakt	Virker etsende på huden. Sinkklorid kan trenge igjennom huden.
Øyekontakt	Virker etsende. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig. Damp eller sprut kan gi øyeskade, nedsatt syn eller synstap.
Svelging	Farlig ved svelging. Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader.
Kroniske effekter	Eksposering over lengre tid kan forårsake etsesår, nyreskader og risiko for lungeødem.

12. Miljøopplysninger

Toksikologisk informasjon

Akvatisk kommentarer	Sinkklorid: LC50, 96h, Fisk: 0,9 mg/l EC50, 48h, Daphnia: 0,21-1,67 mg/l IC50, 72h, Alger: 0,002 mg/l
----------------------	--

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Mobilitet	Blandbar med vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Inneholder kun uorganiske forbindelser.
Bioakkumulasjonspotensial	Inneholder stoffer med mulighet for bioakkumulering. Sinkklorid: Log Pow > 3. Høyt potensial for å bioakkumulere.
Kommentarer	Sinkklorid: 40 000 - 100 000 (virvelløse dyr) 2200 (blåskjell, mykt vev) 1000-2000 (fisk, fortrinnsvis i bein og gjellevev)

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 06 03 13 faste salter og saltløsninger som inneholder tungmetaller
NORSAS	7097 Uorganiske løsninger og bad
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	SINKKLORIDLØSNING
Farlig gods ADR	UN-nr.: 1840 Klasse: 8 Fare nr.: 80 Emballasjegruppe: III Varenavn: SINKKLORIDLØSNING
Farlig gods RID	UN-nr.: 1840 Klasse: 8 Emballasjegruppe: III Varenavn: SINKKLORIDLØSNING
Farlig gods IMDG	UN-nr.: 1840 Klasse: 8 Emballasjegruppe: III EmS: F-A, S-B Varenavn: ZINC CHLORIDE SOLUTION
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 1840 Klasse: 8 Emballasjegruppe: III Varenavn: ZINC CHLORIDE SOLUTION

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Etsende

Miljøskadelig

R-setninger

R22 Farlig ved svelging.
 R34 Etsende.
 R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S-setninger

S1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn.
 S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
 S36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
 S45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
 S60 Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall.
 S61 Unngå utslipp til miljøet. Se Sikkerhetsdatablad for ytterligere informasjon.

Referanser (Lover/Forskrifter)

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 21. juni 2010.
 Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) Vedlegg II: Sikkerhetsdatablad.
 Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, den til enhver tid gjeldende utgave.
 ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2009, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
 Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.

Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).

R22 Farlig ved svelging.
 R34 Etsende.
 R36 Irriterer øynene.
 R37 Irriterer luftveiene
 R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)

Sikkerhetsdatablad fra Boliden Bergsøe AB datert 02.07.2010.

Opplysninger som er nye, slettet eller revidert

Versjon: 1(03.03.1999). Punkter endret: Nytt.
 Versjon: 2(18.03.2002). Punkter endret: . Ansvarlig: .
 Versjon: 3(02.11.2009). Punkter endret: . Ansvarlig: .
 Versjon: 4(08.10.2010). Punkter endret: 1-16. Ansvarlig: MR.
 Produktet har endret navn fra Bera loddevann til Bera konsentrert loddevann.

Leverandørens anmerkninger

Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.

Kvalitetssikring av informasjonen

Dette sikkerhetsdatabladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.

Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad

Metallhuset Bergsøe A/S